

Mfv.I.10.320/2015/4.

A Kúria a dr. Molnár Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Vitári Jenő ügyvéd által képviselt alperes ellen jogellenes munkaviszony megszüntetés jogkövetkezményei iránt a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 14.M.563/2013. szám alatt megindított és másodfokon a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.352/2014/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2016. február 17. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.352/2014/4. számú ítéletét a felülvizsgálattal támadott körben hatályában fenntartja, egyebekben nem érinti.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 20.000 (húszezer) forint és 5.400 (ötezer-négyszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 408.800 (négy száznyolcezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes keresete az alperes által közölt azonnali hatályú felmondás jogellenességének jogkövetkezményeiként keresetpótló kártérítés és végkielégítés megfizetésére irányult. Az alperes a viszontkeresetében a felperest 900.000 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni.

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.M.563/2013/18. számú kijavított ítéletében megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, és kötelezte a felperes javára végkielégítés és keresetpótló kártérítés megfizetésére, míg a meghaladó keresetet elutasította. Marasztalta az alperest a felperes javára perköltségben. Kötelezte a felperest az alperes javára kamatokkal növelt összegű kártérítés és perköltség megfizetésére. Marasztalta az alperest az állam javára kereseti illetékben megállapítva, hogy a meghaladó kereseti illetéket és a viszontkereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2007. szeptember 17-étől létesített határozatlan idejű

munkaviszonyt az alperesnél, 2011. szeptember 1-jétől ügyfélmenedzser munkakört töltött be. A munkaköréhez kapcsolódóan pénzt kezel, ügyfélmenedzserként főkönyvi számmal ellátott csekket kapott, és a készpénzt azon kellett a postán feladnia, a feladóvevényt pedig a napi jelentéshez hozzáfűznie, és a koordinátornak ekként átadnia.

2011. február végén autóbalesetet szenvedett, a gépjárművében lévő csekkjei használhatatlanná váltak, amelyet jelzett a koordinátorának, azonban azokat a munkáltató 2011. őszén pótolta, addig a felperesnél lévő készpénz-állomány felhalmozódott. A felperes 2011. október 7-ei jelentésén feltüntette, hogy 900.000 forintot feladott az alperesnek, ennek befizetésére, postai úton történő feladására azonban ténylegesen nem került sor.

A felperes szakmai vezetője, Sz.L. 2011. év végén a SAP rendszerből lekért adatok alapján több ügyfélmenedzser - köztük a felperes - tekintetében eltéréseket észlelt, ezért 2012. év első munkanapjain egyeztetést kezdeményezett. Ennek alapján megállapította, hogy bizonyos értékesítők esetében kereszt-befizetések történtek. Az egyeztetést követően a felperesnél 900.000 forint hiány mutatkozott. Ezután több alkalommal megkeresték a postát, a Pénzügyi Osztályt, az alperes számlavezető pénzügyintézetét, azonban 2012. tavaszának második felére derült ki, hogy a felperes személyéhez köthetően 900.000 forint hiány mutatkozik. Sz.L. ezt jelezte a S. Csoport vezetőjének N.Á.-nak, aki Gy.A. megfeleléségi szakértővel és dr. V.E. biztonsági osztályvezetővel történt egyeztetést követően felszólította a felperest 900.000 forint befizetésére. A felperes azzal a kikötéssel volt hajlandó ezt megtenni, hogy a befizetéssel a tartozását nem ismeri el, majd 2012. augusztus 15-én dr. V.E.-től az eset kivizsgálását kérte, amelyet Gy.A. 2012. augusztus 17-én kezdett meg, és az összefoglaló jelentést 2013. március végére készítette el. Ebben megállapította, hogy a felperes 2012. október 7-én nem teljesített befizetést az alperesnek. A vizsgálati jelentést a munkáltatói jogkörgyakorló HR igazgató 2013. március 28-án kapta meg.

Az alperes a felperes munkaviszonyát a 2013. március 13-án kelt felmondással április 27-ével megszüntette arra hivatkozással, hogy a felperes munkaköre megszűnt, majd április 9-én azonnali hatályú felmondást adott ki arra hivatkozással, hogy a felperes 900.000 forinttal nem tud elszámolni, valamint hogy a papír alapú feljegyzései hiányosak, a 2011. évi I-III., és VI-IX. havi napi jelentései nem találhatók.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperes elmulasztotta az azonnali hatályú felmondás kiadására előírt szubjektív tizenöt napos határidőt, a felperes személyéhez köthető hiány ugyanis már 2012. év elejére, illetve tavaszára nyilvánvalóvá vált. A S. Csoport által folytatott teljes körű vizsgálat eredményeként a hiány mértéke és az, hogy a hiány a felperes személyéhez köthető, teljes bizonyossággal ekkor már megállapítható volt. A munkáltató azonban a vizsgálatok lefolytatásával indokolatlanul késlekedett, és nem hagyható figyelmen kívül, hogy a Biztonsági Osztály által végzett kivizsgálásra a felperes kérésére került sor. A vizsgálat elhúzódásával kapcsolatban az alperesnél mulasztások állapíthatók meg, ezért arra alappal nem hivatkozhat, hogy határidőben történt a felmondási jog gyakorlása.

A napi jelentésekre vonatkozó felmondási indok vonatkozásában is elkésett az intézkedés. Hiányosság csak a 2011. október 1. és 13. közötti jelentések tekintetében volt megállapítható, amely a munkáltató előtt már jóval az azonnali hatályú felmondást megelőzően ismertté vált.

A jogellenes azonnali hatályú felmondás következtében marasztalta az alperest az Mt. 82. § (2) bekezdés alapján az elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés összegében, míg a 82. § (3) bekezdés a) pontja alapján a végkielégítésben.

Az alperes viszontkeresetét az elsőfokú bíróság a perbeli időszakban hatályos 1992. XXII. törvény 169. §-ára utalással találta alaposnak. A bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy a felperes a munkavégzésével összefüggésben pénzt kezelte, a 2011. október 7-ei napi jelentésben feltüntetett 900.000 forintot az alperesnek nem fizette be, így annak megtérítésére köteles.

A mindkét fél fellebbezése folytán eljárta Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.352/2014/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a feleket a másik fél javára másodfokú perköltség megfizetésére, és az alperest az állam javára fellebbezési illetékben marasztalta.

Egyetértett az elsőfokú bíróság viszontkeresetről kifejtett álláspontjával. Rögzítette, hogy az 1992. évi XXII. törvény 169. § rendelkezései alapján a munkavállaló a teljes kárt köteles megtéríteni, mert nem bizonyította, hogy a hiányt elháríthatatlan külső ok idézte elő, vagy a munkáltató a biztonságos őrzés

feltételeit nem biztosította.

Egyetértett a törvényszék azon elsőfokú ítéleti megállapítással is, hogy a munkáltató a szubjektív határidőt elmulasztotta az azonnali hatályú felmondás kiadásakor. Rögzítette, hogy a befizetéseknél mutatkozó problémák miatt a S. Csoport vezetője 2012. év elején teljes körű, részletes és alapos vizsgálatot folytatott a hiányosságok tisztázása érdekében. Sz.L. tanúvallomásából megállapíthatóan már 2012. év elején tudták, hogy melyik értékesítőhöz, milyen hiány tartozik. A vizsgálat az eltéréseket tisztázta, a felpereshez kötődő hiány pedig már legkésőbb 2012. nyár elejére egyértelművé vált. A tanú határozottan állította: „nulla az esélye, hogy az be lett fizetve”. Minderről tudott a felperes munkahelyi vezetője és a biztonsági osztály vezetője is. A hiányzó összeg befizetésére a felperest fel is szólították. Megállapítható ezért, hogy az alperes már 2012. nyarán mindazon adatok birtokában volt, amelyek az azonnali hatályú felmondás alapját képezték. Az, hogy erről - annak ellenére, hogy a tények az alperesnél széles körben ismertek voltak - a munkáltatói jogkör gyakorlóját nem tájékoztatták, az alperes terhére esik, és nem hivatkozhat alappal arra, hogy ugyanannak a megállapítására még további 7 hónapig tartó, gyakorlatilag a korábbival megegyező vizsgálatra volt szüksége.

A törvény szerinti határidőkből az következik, hogy a munkáltató köteles az alapos és megnyugtató ismeretek megszerzéséhez szükséges intézkedéseket a kötelezettségszegés gyanújának felmerülését követően haladéktalanul megtenni. Amennyiben ezzel alapos indok nélkül késlekedik, nem hivatkozhat arra, hogy az azonnali hatályú felmondás jogával az előírt határidőben élt.

A felperes kötelezettségszegésének, vagyis az elszámolás elmulasztásának gyanúja már 2011. év végén felmerült, a vizsgálatot lefolytatták, annak eredménye 2012. nyarán teljes körűen ismert volt, így az azonnali hatályú felmondással az alperes alapos indok nélkül késlekedett. A második vizsgálatra a felperes kezdeményezésére került sor, arra az alperes nem is hivatkozott, hogy enélkül a kérdés nélkül is vizsgálódott volna.

Az azonnali hatályú felmondás második indokával kapcsolatban is helytálló az elsőfokú bíróság elkészettségre vonatkozó érvelése Gy.A. tanúvallomására tekintettel.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős

ítéletnek a felperes keresetének helyt adó rendelkezését kérte hatályon kívül helyezni, és e vonatkozásban a jogszabályoknak megfelelő keresetet elutasító határozat meghozatalát, másodlagosan e körben új eljárás lefolytatását, és új határozat meghozatalát kérte.

Jogszabálysértésként a Pp. 206. § (1) bekezdését jelölte meg.

Előadta, hogy a S. Csoport vizsgálata az egység teljes pénzügyi áttekintését célozta, az nem a felperesre vonatkozott, és nem a felperes felelősségét állapította meg, csupán azt, hogy hol hiányzik a pénz. A vizsgálatot követően a felperest a felettese felhívta, hogy a hiányt fizesse meg, melytől azonban elzárkózott, és belső vizsgálatot kezdeményezett. Ez egy komplex, a belső és a külső körülményekre is vonatkozó vizsgálat volt, kiterjedt a már rendelkezésre álló információkon túl az érintett területek szabályozóira, következtetések levonására, így a személyi felelősségre vonatkozó javaslatlattételre.

Sz.L., Gy.A., valamint dr. V.E. tanúvallomását az eljáró bíróságok helytelenül értelmezték, abból jogszerűen azt a következtetést kellett volna levonni, hogy 2012. május 9-én a felperes felelősségét még nem tárták fel. Az, hogy az alperes nem vitatta, miszerint a 2012. szeptember 6-ai felperesi meghallgatáskor ismert volt a hiány ténye, annak mértéke, és az is, hogy a hiány a felpereshez köthető, nem jelenti azt, hogy az alperes a felperes felelősségét feltárta volna olyan bizonyossággal, amely egy jogszerű munkáltatói intézkedést megalapozhatott.

Iratellenes azon megállapítás is, hogy a 2012. augusztus 17-étől Gy.A. által folytatott vizsgálat a Sz.L. irányításával végzett vizsgálatnak megfeleltethető. A két vizsgálat között voltak ugyan párhuzamosságok, de a posta megkeresése a második esetben sokkal szélesebb körben történt, a posta ekkor nyilatkozott írásban, és bocsátott dokumentumokat az alperes rendelkezésére.

A második vizsgálat elhúzódására az indokokat Gy.A. vallomása feltárta (tanúkat kellett meghallgatni, külső szereplőket megkeresni, nagyobb időszak kiterjedt tranzakciós állományát kellett megvizsgálni, a felperesen túl 50-60 egyéb vizsgálatot is végezni kellett), és ez az alperes terhére nem értékelhető.

Az összegző jelentést a munkáltatói jogok gyakorlója 2013. március

28-án megkapta, így az azonnali hatályú felmondás közlésével 2013. április 9-én az alperes nem késett el.

Az azonnali hatályú felmondás okai valóságosak és jogszerűek, tehát az megfelel az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását, az alperes felülvizsgálati eljárási költségekben marasztalását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. § (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt. Nincs helye a bizonyítékok újraértékelésének, azaz felülmérlegelésének. Az ügy érdekét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valószínűsíthető meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH 2001.197., BH 2002.29.].

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabálysértés [Pp. 206. § (1) bekezdés] megállapítására nem adtak módot.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul vitatta a jogerős ítéleti megállapítást, miszerint elmulasztotta az azonnali hatályú felmondás kiadására irányadó tizenöt napos szubjektív határidőt.

Az alperes az azonnali hatályú felmondást egyrészt arra alapította, hogy a felperes a munkaviszonyából származó lényeges kötelezettségét szándékosan, vagy súlyos gondatlansággal megszegte, mert 900.000 forinttal elmulasztott a munkáltatónak elszámolni, továbbá hogy a papír alapú feljegyzései hiányosak. Ez utóbbi indok vonatkozásában a felülvizsgálati kérelem az elkésztettség megállapítását nem vitatta.

Az első felmondási ok vonatkozásában nem volt vitatott az, hogy az alperes részéről 2011. novemberétől 2012. május 9-éig a S. Csoport, 2012. augusztus 15-étől - 2013. március 25-éig a Biztonsági Osztály folytatott vizsgálatot, mely utóbbi által készített jelentést a munkáltatói jogkör gyakorlója 2013. március 28-án kapta meg.

A perben az Mt. 64. § (2) bekezdés és 78. § (2) bekezdés alapján az alperest terhelte nemcsak annak bizonyítása, hogy a jogkörgyakorló tudomásszerzésétől számított tizenöt napon belül közölte az azonnali hatályú felmondást, hanem annak is, hogy a kötelezettségszegés gyanújának felmerülését követően haladéktalanul megtette a szükséges intézkedéseket a megnyugtató ismeretek megszerzéséhez (EBH 1999.46.).

Helytálló a törvényszék által a bizonyítékokból levont következtetés, miszerint 2012. május 9-ét követő egy hét elteltével a S. Csoport vezetője, Sz.L. a vizsgálati jelentést elkészítette (jegyzőkönyv 2. oldal 7. bekezdés Gy.A. tanúvallomása), mely szerint már ismert volt, hogy a felperes tekintetében 900.000 forint eltérés mutatkozott. Alappal nem védekezhet az alperes kése delme kimentése érdekében azzal, hogy ezen ténymegállapítás a felperes felelősségének megállapítását nem jelenti, mert ezen időponttól kezdődően késlekedett a felelősség feltárásával. Azt, hogy a felperest felszólították a hiány befizetésére és vele egyeztetéseket folytattak, a mulasztás jogszerűségét szintén nem indokolja. Egyrészt a szigorúan rövid anyagi, tehát jogvesztő határidő folyását az egyeztetések a bírói gyakorlat szerint nem érintik, másrészt a felperesi kötelezettségszegés megállapíthatósága érdekében az ismételt vizsgálat indokolatlanul jóval később, 2012. augusztus 17-étől kezdődött, amelyet a felperes kezdeményezett magával szemben.

A kése delem tehát 2012. május közepétől augusztus 17-éig terjedően már felróható az alperesnek, ezért annak nincs a mulasztás szempontjából jelentősége, hogy a második vizsgálat milyen okból és milyen körülmények folytán húzódott el, valamint hogy mennyiben tért el az első vizsgálat tárgykörétől, és milyen módszerekkel zajlott, továbbá mennyiben vezetett eredményre.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján a felülvizsgálattal érintett körben (azonnali hatályú felmondás jogellenességének megállapítása) hatályában fenntartotta, míg egyebekben (a viszontkeresetnek helyt adó döntést helybenhagyó rendelkezését) nem érintette.

Kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a pervesztes alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viselésére.

Budapest, 2016. február 17.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
Nné
tisztviselő